

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-05-08
Besvaras senast
2017-05-29

Till statsrådet Isabella Lövin (MP)

2016/17:504 Havskonferensen och fiskeavtalen

Den 5 juni inleds konferensen The Ocean Conference i New York, USA. Det är Sverige och Fiji som gemensamt bjuder in till konferensen. Ett huvudtema för konferensen är FN:s hållbarhetsmål nr 14 som handlar om hållbar förvaltning av marina resurser. Det är första gången som ett av de nya hållbarhetsmålen lyfts till en FN-konferens. Det är därför en mycket viktig konferens och ett bra tillfälle att lyfta frågor som hållbart fiske och överlag hur vi ska få ekosystem i balans.

Dagens industriella form av fiske som bedrivs i en stor del av världen är inte socialt eller ekologiskt hållbar. 90 procent av de kommersiella fiskebestånden i världen är fullt utnyttjade eller överutnyttjade. Delvis som en kolonial rest hämtar europeiska fiskeflottor upp fisk från fattiga länders vatten. EU gör detta genom ett fjortontal så kallade fiskepartnerskapsavtal med företrädesvis fattiga länder i Afrika. Även om en del ändringar har gjorts av dessa avtal – att en mindre summa ska kunna gå till lokal fiskeförvaltning och att man endast får fiska på ett överskott – kvarstår grundproblematiken, nämligen att stora summor av våra skattepengar går till att europeiska flottor tömmer dessa länders vatten på fisk. Ungefär 180 miljoner euro läggs årligen på att tillgängliggöra fattiga länders fiskevatten för europeiska fiskeflottor. Även om EU säger att en del av denna summa ska gå till att utveckla lokalt fiske, är det bara en liten del. Den absoluta merparten av våra gemensamma medel går till att suga ut andra länders resurser. Det här torde vara så långt ifrån ett socialt och ekologiskt hållbart fiske man kan komma.

Så här skulle det inte behöva vara. Precis som bistånds- och klimatministern själv har konstaterat i boken *Tyst hav* (Ordfront 2007) vore en bättre väg att låta utvecklingsländerna själva ta hand om sina fiskeresurser. I boken framhålls Namibia som ett gott exempel. Namibia har sedan i början av 1990-talet, trots EU:s försök till det motsatta, inte längre något fiskeavtal med EU. ”Namibias egen fiskeindustri har däremot gått från klarhet till klarhet” efter att man övergett EU:s fiskeavtal, framgår det på s. 137 i boken.

Det här skulle förstås kunna vara vägen framåt för Mauretanien, São Tomé och Príncipe, Kap Verde, Gabon, Guinea-Bissau, Tanzania och andra länder som i dag har fiskeavtal med EU. EU, och något land inom EU, skulle kunna föreslå länderna alternativet till de nykoloniala avtalen; att avtalen omvandlas till projekt för lokalt och hållbart fiske i stället för att tillfredsställa europeiska

fiskeflottors önskan om att maximera sina fångster. Det landet skulle kunna vara Sverige och frågan skulle kunna väckas i New York. Havskonferensen i New York är extra lämplig eftersom fler länder än EU fiskar i utvecklingsländernas fiskevatten.

Sedan S-MP-regeringen kom till makten hösten 2014 har flera fiskeavtal varit uppe till beslut på EU-nivå. Dessvärre kan jag inte erinra mig att om regeringen en enda gång har lyft fram förslag om att avsluta eller omvandla dessa avtal. Tvärtom har man vid mängder av tillfällen sedan 2014 röstat för att förlänga och/eller fördjupa dessa avtal.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Isabella Lövin:

1. Delar statsrådet bedömningen att EU:s och andra industrialiserade staters fiskeavtal med fattiga länder bör upphöra eller i grunden omvandlas av de skäl som anförts ovan, och tänker statsrådet i så fall lyfta detta vid konferensen?
2. Kommer statsrådet att verka för att EU:s fiskepartnerskapsavtal omvandlas till samarbetsprojekt för att utveckla lokalt och hållbart fiske?

.....
Jens Holm (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors